

2022

SANSKRIT — HONOURS

Paper : CC-12

Full Marks : 65

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

Section – A

(Marks : 10)

1. अधोलिखितेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्।

2×5

- (a) गुण-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं किम्?
- (b) वृद्धि-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं किम्?
- (c) उपधा-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं लिख्यताम्।
- (d) नदी-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं लिख्यताम्।
- (e) घि-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं किम्?
- (f) _____ सम्प्रसारणम्। (पाणिनिसूत्रमनुसृत्य रिक्तस्थानं पूरणीयम्)
- (g) उपसर्गः _____। (पाणिनिसूत्रमनुसृत्य रिक्तस्थानं पूरणीयम्)
- (h) _____ ध्वदाप्। (पाणिनिसूत्रमनुसृत्य रिक्तस्थानं पूरणीयम्)

Section – B

(Marks : 25)

2. Answer *any one* of the following questions either in *English* or *Sanskrit* or *Bengali* language.

- (a) What is the full form of IE? Name the languages belonged to it and classify these languages into Centum and Satəm groups mentioning the proper reasons. 1+3+6
- (b) What is meant by a phonetic law? Explain Grimm's Law or Grassmann's Law with examples. 2+8
- (c) Write down the main points of differences between the vedic and classical Sanskrit Languages. 10

Please Turn Over

3. Write short notes on *any three* of the following topics either in *English* or *Sanskrit* or *Bengali* language: 5×3

- (a) Assimilation,
- (b) Ablaut,
- (c) Epenthesis,
- (d) Syncope,
- (e) Haplology,
- (f) Collitz's law.

Section – C

(Marks : 20)

4. अधोलिखितेषु द्वयोः सूत्रयोः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च सोदाहरणं व्याख्या कार्या। 5×2

- (a) अकथितञ्च।
- (b) सहयुक्तेऽप्रधाने।
- (c) कर्तृकर्मणोः कृति।
- (d) षष्ठी चानादरे।

5. अधोरेखाङ्कितेषु पदेषु चतुर्णां कारक-विभक्ति-प्रयोगः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च सकारणं सूत्रोल्लेखपूर्वकं निर्णयः। 2½×4

- (a) हरिः सेव्यते।
- (b) ग्रामं गच्छन् तृणं स्पृशति।
- (c) एकादशीमुपवसन्ति निरम्बुभक्षाः।
- (d) मासेन व्याकरणमधीतम्।
- (e) नृसिंहाय नमस्कुर्मः।
- (f) आसनात् प्रेक्षते राजा।
- (g) दिवसस्य पञ्चकृत्वः आगच्छति माधवः।
- (h) अयं विद्यार्थी काव्ये अधीती।

Section – D

(Marks : 10)

6. अधोलिखितेषु यथेच्छमेकस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्।

- (a) “—समासः षड्विधो बुधैः” — इति कारिकां पूर्णतः लिखित्वा सर्वथा उदाहरणानि प्रदाय च समासः चतुर्विधो वा षड्विधो वेति दीक्षितमतमनुसृत्य सोदाहरणं पर्यालोच्यताम्। 2+3+5
- (b) उपसर्जनसंज्ञाविधायकं पाणिनीयं सूत्रद्वयं सोदाहरणमुल्लिख्य समासप्रकरणे तथाविधसंज्ञाकरणस्य आवश्यकता ससूत्रं सोदाहरणं च विचार्यताम्। 10
- (c) अव्ययीभावसमासविधायकं मुख्यं सूत्रमुल्लिख्य सोदाहरणं व्याख्यायताम्। 10

अथवा,

अधोलिखितेषु कस्यचनैकस्य आशयः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च स्पष्टीकरणीयः। 10×1

- (a) योगविभागस्येष्टसिद्धयर्थत्वात् कतिपयतिङन्तोत्तरपदोऽयं समासः।
- (b) सामान्याप्रयोगे किम्? पुरुषो व्याघ्र इव शूरः।
- (c) तत्कृत इति किम्? अक्षणा काणः।